

BÄSTA KRÄMEN FET OCH DRYG

Den kladdar inte, är lagom fet, billig och dryg. Orden beskriver den turkosgröna tuben Atrix som tog hem segern i testet av handkrämer på bygget. Den allra billigaste varianten Farena, en av de vanligaste på byggarbetsplatser, var sämst.

TEXT SANDRA LUND FOTO KERSTIN CARLSSON

Snickaren Tommy Wennman med en tub Atrix, bästa handkrämen på bygget.

Atrix var en klar favorit hos de flesta i testpanelen. Farenas handkräm väckte däremot starka känslor åt andra hållet. Armeraren Richard Sederblad tycker den är "som vatten, helt värdelös". Men smaken är delad. Lagbasen och snickaren Bosse Johansson hade just Farena som favorit, "den räcker länge och skyddar mot smuts".

– Det är ju lite olika beroende på vilka behov man har, och vilken årstid det är. Man får nästan använda olika krämer för olika tillfällen, säger snickaren Tommy Wennman.

När Byggnadsarbetaren lämnade krämerna till testpanelen på en byggarbetsplats i centrala Stockholm var det lite småfnittrig stämning i fikarummet. "Handkräm? Det är väl bara för tjejer?". Men sedan började småmumlet: "värst är det på vintern", "här, mellan pekfinger och tumme, spricker alltid huden", "viktigast är att krämen tas upp snabbt".

Och egentligen säger det sig självt. Hantverkare behöver friska händer. Men att jobba i kyligt klimat, fuktiga miljöer och med grova och kemiska material sliter. Förutom att torra sprickor gör ont, kan de fungera som samlingsrum för bakterier och leda till svidande eksem och infektioner. Och förhårdnader. Som ju inte är direkt hälsofärliga, men vem vill inte kunna stryka med handen över sitt barn, sin älskade eller i varje fall kunna känna om en träyta är tillräckligt väl slipad.

Fem veckor senare möts vi av en svag doft av milt parfymerade krämer i samma fikarum. Inställningen till handkräm är nu allvarlig.

– I det här yrket måste man använda handkräm. Det finns inget man blir så torr av som betong. Den brinner, säger armeraren Richard Sederblad, som trots att han använder handkräm regelbundet visar upp både sår, sprickor och något som liknar eksem på underarmarna.

	Atrix	Helosan	CCS
Pris	29,50 kr för 100 ml, 295 kr/liter	35,50 för 100 ml, 355 kr/liter	42 kr för 200 ml, 210 kronor/liter
Konsistens	4	3,5	3
Förmåga att tränga in i huden	4	3,5	3,5
Bra mot sprickor?	3,5	4	3,5
Känsla vid användning	4	3	3,5
Kommentarer	Bra kräm. Torkar in i lagom takt. Inte kladdig. Dryg som bara den!	Bra för sprickor. Ligger kvar som ett skyddande lager. Kladdig, för fet.	Skyddar bra mot smuts, sitter kvar länge.
Betyg			

Han får medhåll från medicinskt håll.
 – Hela gänget på bygget är utsatta för alkaliska ämnen, men särskilt de som jobbar med puts och cement. Snickare å andra sidan utsätts för friktionen i torra trämaterial och verktyg.

Det säger Anders Boman, hudtoxolog och docent på avdelningen för arbets- och miljömedicin inom Stockholms läns landsting. Alkaliska ämnen ger en basisk reaktion, ett högt pH-värde, och kan vara starkt frätande eller irriterande på huden.

Anders Boman och hans kolleger rekommenderar alltid oparfymade krämer. Även om ingen i tespanelen reagerat på någon av de två krämer som innehöll parfym i testet, Norwegian Formula och segraren Atrix, är parfym en allergen – ett ämne som framkallar allergi hos känsliga personer. Han tar också håll på myten om att användning av olika krämer gör att huden själv slutar producera fett, och på sätt gör en beroende av krämen.

– Det finns inga bevis för att det stämmer.

”Det finns ett machotänk inom byggbranschen där många tycker att det är lite hönsigt med handkräm. Men det många ser som arbetarhänder ser vi som eksem. Och eksem leder till sprickor.”

Och att handkräm enbart skulle ha med kvinnors händer att göra avfärdar han bestämt.

– Det finns ett machotänk inom byggbranschen där många tycker att det är lite hönsigt

med handkräm. Men det många ser som arbetarhänder ser vi som eksem. Och eksem leder till sprickor. Inte tvärtom. Att smörja in händerna lindrar eksem, och kan till och med motverka det. ●

FAKTA SÅ GJORDE VI TESTET

- Urvalet skedde efter att vi ringt runt till byggarbetsplatser, byggvaruhus, järnhandlare, apotek och frågat vilka de vanligaste handkrämerna var, eller vilka som sålde mest.
- Priserna på krämerna kan variera, generellt är det väldigt mycket billigare att handla handkrämer på Apoteket jämfört med järnhandel eller byggvaruhus. Där är det ofta dubbelt så dyrt.
- Sex personer, fyra betongarbetare och två snickare fick sedan testa, och utvärdera, krämerna under fem veckor på en av NCC:s byggarbetsplatser i Stockholm.

	Atrix	Helosan	CCS
Pris	29,50 kr för 100 ml, 295 kr/liter	35,50 för 100 ml, 355 kr/liter	42 kr för 200 ml, 210 kronor/liter
Konsistens	4	3,5	3
Förmåga att tränga in i huden	4	3,5	3,5
Bra mot sprickor?	3,5	4	3,5
Känsla vid användning	4	3	3,5
Kommentarer	Bra kräm. Torkar in i lagom takt. Inte kladdig. Dryg som bara den!	Bra för sprickor. Ligger kvar som ett skyddande lager. Kladdig, för fet.	Skyddar bra mot smuts, sitter kvar länge.
Betyg			

Han får medhåll från medicinskt håll.
 – Hela gänget på bygget är utsatta för alkaliska ämnen, men särskilt de som jobbar med puts och cement. Snickare å andra sidan utsätts för friktionen i torra trämaterial och verktyg.

Det säger Anders Boman, hudtoxolog och docent på avdelningen för arbets- och miljömedicin inom Stockholms läns landsting. Alkaliska ämnen ger en basisk reaktion, ett högt pH-värde, och kan vara starkt frätande eller irriterande på huden.

Anders Boman och hans kolleger rekommenderar alltid oparfymade krämer. Även om ingen i tespanelen reagerat på någon av de två krämer som innehöll parfym i testet, Norwegian Formula och segraren Atrix, är parfym en allergen – ett ämne som framkallar allergi hos känsliga personer. Han tar också håll på myten om att användning av olika krämer gör att huden själv slutar producera fett, och på sätt gör en beroende av krämen.

– Det finns inga bevis för att det stämmer.

”Det finns ett machotänk inom byggbranschen där många tycker att det är lite hönsigt med handkräm. Men det många ser som arbetarhänder ser vi som eksem. Och eksem leder till sprickor.”

Och att handkräm enbart skulle ha med kvinnors händer att göra avfärdar han bestämt.

– Det finns ett machotänk inom byggbranschen där många tycker att det är lite hönsigt

med handkräm. Men det många ser som arbetarhänder ser vi som eksem. Och eksem leder till sprickor. Inte tvärtom. Att smörja in händerna lindrar eksem, och kan till och med motverka det. ●

FAKTA SÅ GJORDE VI TESTET

- Urvalet skedde efter att vi ringt runt till byggarbetsplatser, byggvaruhus, järnhandlare, apotek och frågat vilka de vanligaste handkrämerna var, eller vilka som sålde mest.
- Priserna på krämerna kan variera, generellt är det väldigt mycket billigare att handla handkrämer på Apoteket jämfört med järnhandel eller byggvaruhus. Där är det ofta dubbelt så dyrt.
- Sex personer, fyra betongarbetare och två snickare fick sedan testa, och utvärdera, krämerna under fem veckor på en av NCC:s byggarbetsplatser i Stockholm.